

**аМіністерство освіти і науки України
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Географічний факультет
Кафедра економічної та соціальної географії**

**Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu
Wydział Nauk o Ziemi i Gospodarki Przestrzennej**

**Uniwersytet Humanistyczno-Przyrodniczy im. Jana Długosza w
Częstochowie
Wydział Nauk Społecznych**

СУСПІЛЬНО-ГЕОГРАФІЧНІ ЧИННИКИ РОЗВИТКУ РЕГІОНІВ

**Матеріали ІХ Міжнародної науково-практичної
інтернет-конференції
(м. Луцьк, 8–9 листопада 2024 р.)**

**Луцьк
2024**

УДК 911.3:30/33(082)
С 90

Рекомендовано до друку Вченою радою географічного факультету
Волинського національного університету імені Лесі Українки
(протокол № 3 від 24 жовтня 2024 р.)

Рецензенти:

Нємець Л. М. – доктор географічних наук, професор, завідувач кафедри соціально-економічної географії і регіонознавства Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна;

Матвійчук Л. Ю. – доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри туризму та готельно-ресторанної справи Луцького національного технічного університету

С 90 **Суспільно-географічні чинники розвитку регіонів** : матеріали IX Міжнар. наук.-практ. інтернет-конференції / за ред. Ю. М. Барського та В. Й. Лажніка, м. Луцьк, 8–9 лист. 2024 р. Луцьк : ФОП Мажула Ю. М., 2024. 284 с.

ISBN 978-617-8279-35-6

У збірнику висвітлюються проблеми сучасної географічної та економічної науки, які були розглянуті на IX Міжнародній науково-практичній інтернет-конференції. Розкриваються питання теорії та методології географічних досліджень, регіональних економічних студій, регіонального розвитку та просторового планування, освітніх технологій у географії та економіці, а також проблеми суспільно-географічних, природно-географічних, рекреаційно-туристських досліджень Волині та прилеглих територій.

Для широкого кола фахівців, які працюють у сфері географії, економіки, державного управління, освіти, рекреації та туризму, краєзнавства. Видання також буде корисним для вчителів, аспірантів та студентів, а також усіх, хто цікавиться проблемами регіональних досліджень.

УДК 911.3:30/33(082)

ISBN 978-617- 8279-35-6

© Волинський національний університет
імені Лесі Українки, 2024
© Колектив авторів, 2024

це, у свою чергу, швидко позначилося на особливостях життя та формування суспільної думки. Наприклад, поняття «добробут населення» в індустріальну епоху розглядалось як складова частина економіки, похідна від обсягів виробництва валового національного продукту й вимірювалося матеріальними доходами та статками громадян. Сучасне розуміння поняття добробуту поряд з економічним складником включає також так званий «стан задоволення від життя», який не можна оцінити в грошовому еквіваленті. Визначення рівня добробуту конкретної особи або спільноти повинно враховувати роль самооцінки та довіри, сподівань, очікувань, комфорту, готовності чекати, активно діючи й зберігаючи сподівання на краще. Дуже часто суб'єктивне сприйняття рівня добробуту формується під впливом суспільної думки й тому відносно легко може змінюватися.

Таке визначення добробуту узгоджується з розумінням поняття «людський потенціал території», що «вміщує в себе як економічний (трудовий ресурс / капітал), так і соціокультурний, психоемоційний та фізіологічний (нематеріальна / особистісна складова) компоненти» [3]. Отже, величина людського потенціалу території тісно пов'язана зі сприйняттям громадою свого рівня добробуту.

У цьому відношенні винятково важливою є роль громадських просторів, які забезпечують можливості для спілкування всередині громади, проведення часу разом, і подолання таким чином бар'єру, який виникає у спілкуванні з незнайомцями. Призначення громадських просторів якраз полягає у формуванні відчуття приналежності до спільноти, завдяки можливостям обміну думками, спілкування, обговорення, відчуття відповідальності й усвідомлення важливості своєї ролі у житті спільноти. В умовах війни збереження людських ресурсів важливе з огляду на те, що люди одночасно є й метою, й силою досягнення цієї мети повоєнного відновлення та продовження активної життєдіяльності на українських землях.

Таким чином, можна стверджувати, що людство живе в системі зв'язків і відношень різного рівня та спрямування. Усвідомлення свого місця в спільноті відіграє важливу роль в її здатності бути невід'ємною ланкою «мережі суспільного життя». Виклики, пов'язані з військовим нападом сусідньої країни, зруйнували величезну кількість зв'язків, із яких ми можемо усвідомити та проаналізувати лише частину.

Список використаних джерел: 1. План відновлення України. URL: recovery.gov.ua
2. Концепція стратегії повоєнного відновлення та розвитку країни. *Національний Інститут стратегічних досліджень*, 2023. URL: [NISS.gov.ua](https://niss.gov.ua)
3. Карп'як М. О., Горбова Х. В. Збереження людського потенціалу як основного стратегічного ресурсу розвитку регіонів України в умовах російської агресії. *Регіональна економіка*. 2022. № 2 (104). С. 57–62.

УДК 504-049.5

Фесюк Василь

Fesiuk.Vasyl@vnu.edu.ua

Волинський національний університет імені Лесі Українки, м. Луцьк

ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ЕКОЛОГІЧНОЇ БЕЗПЕКИ МІСТ

Екологічна безпека міст є критично важливою в контексті стрімкої урбанізації та зростаючого антропогенного впливу на навколишнє середовище. Дослідження у цій галузі спрямовані на забезпечення сталого розвитку міських територій, збереження здоров'я населення та підтримання екологічної рівноваги.

Екологічна безпека міста – це стан захищеності міського середовища та його жителів від потенційних або реальних загроз, спричинених антропогенним впливом на навколишнє середовище та природними факторами. Цей стан реалізується в урбоєкосистемах – екосистемах міських територій. Їх складниками є: абіотичні чинники: повітря, вода, ґрунт, біотичні фактори: флора, фауна, антропогенні фактори: інфраструктура, промисловість, транспорт [6].

В ієрархії теоретичних підходів до екологічної безпеки міст найвище місце займають системний підхід, концепція сталого розвитку та теорія резильєнтності.

Системний підхід – це методологія дослідження, яка розглядає місто як складну, інтегровану систему взаємопов'язаних елементів. У контексті екологічної безпеки цей підхід дає змогу аналізувати місто як єдину соціо-еколого-економічну систему. Ключовими принципами системного підходу в контексті екологічної безпеки міст є [5]:

1. Цілісність. Місто розглядається як єдине ціле, а не сума окремих компонентів. Зміни в одній частині системи впливають на всю систему.

2. Ієрархічність. Міська система складається з підсистем (наприклад, транспортна, енергетична, водопостачання). Кожна підсистема може розглядатися як окрема система нижчого рівня.

3. Взаємозв'язок. Усі елементи міської системи взаємопов'язані та взаємодіють між собою. Екологічна безпека залежить від балансу між усіма компонентами.

4. Динамічність. Міська система постійно змінюється та розвивається. Екологічна безпека повинна враховувати як короткострокові, так і довгострокові зміни.

Системний підхід в аналізі екологічної безпеки міст застосовується для:

1. Ідентифікації компонентів системи (природних, антропогенних, соціальних).

2. Аналізу взаємозв'язків (вплив промисловості на якість повітря та води, залежності здоров'я населення від стану навколишнього середовища, впливу транспортної системи на рівень забруднення та якість життя).

3. Оцінки системних ризиків (каскадні ефекти екологічних проблем, наприклад, забруднення повітря → зміна клімату → підвищення рівня моря, синергетичні ефекти різних видів забруднення).

4. Розробки інтегрованих рішень (створення зелених коридорів для покращення якості повітря та біорізноманіття. Впровадження циркулярної економіки для зменшення відходів та ресурсоспоживання, розвиток екологічно чистого транспорту для зниження викидів та покращення мобільності).

Перевагами системного підходу в забезпеченні екологічної безпеки міст є: комплексне розуміння екологічних проблем та їх взаємозв'язків, можливість передбачати довгострокові наслідки рішень та політик, ефективніше розподілення ресурсів для вирішення екологічних проблем, розробка більш стійких та адаптивних стратегій екологічної безпеки [4].

Основні виклики та обмеження системного підходу пов'язані зі: складністю моделювання всіх взаємозв'язків у міській системі, необхідністю великого обсягу даних та міждисциплінарної експертизи, труднощами в балансуванні різних інтересів та пріоритетів у межах системи.

Концепція сталого розвитку – це модель розвитку суспільства, яка спрямована на задоволення потреб сучасного покоління без шкоди для можливостей майбутніх поколінь задовольняти свої потреби. Ключовими аспектами цієї концепції є економічний розвиток, соціальний прогрес, екологічна відповідальність [2].

Мета – досягнення балансу між економічним зростанням, соціальним благополуччям та захистом навколишнього середовища.

Найважливіші принципи:

- ефективного використання ресурсів;
- зменшення негативного впливу на довкілля;
- забезпечення соціальної справедливості;

- підвищення якості життя [1].

Концепція має дуже широке застосування – від міського планування до корпоративних стратегій та міжнародної політики. При цьому основними викликами є: балансування короткострокових економічних інтересів із довгостроковими екологічними та соціальними цілями. У контексті міст концепція сталого розвитку передбачає створення ефективних, екологічно чистих та соціально інклюзивних міських просторів, що забезпечують високу якість життя для всіх жителів.

Теорія резильєнтності – це концепція, яка описує здатність систем (екологічних, соціальних, економічних) адаптуватися до змін, відновлюватися після стресів і продовжувати функціонувати. Резильєнтність – це здатність системи поглинати збурення, адаптуватися до змін і продовжувати розвиватися [2].

Основні принципи:

- адаптивність – здатність системи змінюватися у відповідь на нові умови;
- трансформованість – можливість створювати принципово нову систему, коли існуючі структури стають нестійкими;
- стійкість – здатність витримувати стреси без істотних змін.

У міському контексті теорія застосовується для:

- планування міст для протидії кліматичним змінам;
- розробки стратегій для відновлення після природних катастроф;
- створення гнучких економічних і соціальних систем.

Викликами під час застосування теорії є складність вимірювання резильєнтності, необхідність балансування між ефективністю й резильєнтністю та врахування міждисциплінарного підходу. У контексті екологічної безпеки міст теорія резильєнтності допомагає розробляти стратегії, які дають змогу міським системам не тільки протистояти екологічним загрозам, а й адаптуватися до них, трансформуючись у більш стійкі форми.

Методологічні основи дослідження екологічної безпеки міст складають міждисциплінарний підхід, який полягає у інтеграції знань з екології, урбаністики, соціології, економіки та інших дисциплін, та методи оцінки екологічних ризиків. Серед них найважливіші: аналіз життєвого циклу, оцінка впливу на навколишнє середовище й екологічний аудит.

Індикаторами екологічної безпеки міст є: якість повітря, води, ґрунту, рівень біорізноманіття, енергоефективність, управління відходами [6].

Відомо багато теоретичних моделей безпеки міст. Серед них у західній літературі найчастіше згадують про модель «Розумного міста» (Smart City) [3; 5]. Це концепція інтеграції інформаційно-комунікаційних технологій та Інтернету речей (IoT) для управління міськими активами та ресурсами. Розумне місто використовує цифрові технології для підвищення якості та ефективності міських послуг, зменшення витрат і споживання ресурсів, а також для покращення взаємодії між громадянами та владою.

Основні компоненти моделі: розумна інфраструктура, розумна енергетика, розумна мобільність, розумне урядування, розумне життя, розумні люди.

Ключові технології: Інтернет речей (IoT), Data Science та Big Data, штучний інтелект, хмарні обчислення, 5G мережі.

Цілі використання моделі полягають в:

- оптимізації міських систем та послуг;
- підвищенні енергоефективності;
- покращенні мобільності та зменшенні заторів;
- підвищенні безпеки громадян;
- сприянні сталому розвитку [3].

Модель «Smart City» впроваджується в інтелектуальні системи управління транспортним трафіком, розумні системи вуличного освітлення, сенсори для моніторингу якості повітря та води, додатки для участі громадян у міському управлінні.

Виклики під час застосування моделі пов'язані із забезпечення конфіденційності даних та кібербезпеки, подоланням цифрового розриву, інтеграцією різних міських систем, значними початковими інвестиціями. У контексті екологічної безпеки модель «Розумного міста» дає змогу ефективніше моніторити та управляти екологічними параметрами, оптимізувати використання ресурсів та зменшувати негативний вплив на навколишнє середовище.

Теоретичне обґрунтування дослідження екологічної безпеки міст базується на комплексному розумінні міста як складної системи, де екологічні, соціальні й економічні аспекти тісно переплетені. Застосування міждисциплінарного підходу та інтеграція різних теоретичних моделей дає змогу розробити ефективні стратегії для забезпечення екологічної безпеки та сталого розвитку міських територій.

Список використаних джерел: 1. Chapple K. Planning Sustainable Cities and Regions: Towards More Equitable Development (1st ed.). Routledge, 2014. 322 p. DOI: <https://doi.org/10.4324/9781315764702>. 2. Fields B., Renne J. L. Adaptation Urbanism and Resilient Communities: Transforming Streets to Address Climate Change (1st ed.). Routledge, 2021. 264 p. DOI: <https://doi.org/10.4324/9780429026805>. 3. May T., Perry B. Cities and the Knowledge Economy: Promise, Politics and Possibilities (1st ed.). Routledge, 2017. 204 p. DOI: <https://doi.org/10.4324/9781315749532>. 4. Shand R. Governing Sustainable Urban Renewal: Partnerships in Action (1st ed.). Routledge, 2013. 184 p. DOI: <https://doi.org/10.4324/9780203084588>. 5. Wheeler S. M., Beatley T. (eds.). Sustainable Urban Development Reader (3rd ed.). Routledge, 2014. 630 p. DOI: <https://doi.org/10.4324/9781315770369>. 6. Фесюк В. О. Луцьк: сталий розвиток і соціально-екологічні проблеми. Луцьк : РВВ ЛНТУ, 2013. 304 с.

УДК 911.3:502.13(477.82)

Карпюк Зоя

karpyuk.zk@ukr.net

Волинський національний університет імені Лесі Українки, м. Луцьк

ПРИРОДООХОРОННИЙ АСПЕКТ У ДОВГОСТРОКОВИХ ПЛАНАХ РОЗВИТКУ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД

Важливим інструментом для забезпечення сталого розвитку територій є Комплексні плани просторового розвитку громад. Згідно із законодавством України, всі територіальні громади повинні мати розроблені й затверджені комплексні плани – стратегічні документи, що визначають довгострокову політику їхнього розвитку: організацію землекористування, охорону природних ресурсів, забезпечення економічного, соціального та екологічного балансу. Регулюють розробку та затвердження комплексних планів нормативні документи: Закони України «Про регулювання містобудівної діяльності» (№ 3038-VI від 17.02.2011 р.), «Про землеустрій» (№ 858-IV від 22.05.2003 р.), «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо планування використання земель» (№ 711-IX від 17.06.2020 р.), Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо спрощення порядку зміни цільового призначення земельних ділянок для залучення інвестицій з метою швидкої відбудови України (№ 3563-IX від 06.02.2024 р.), Містобудівний кодекс України (розпорядження КМУ № 536 від 18.07.2007 р.), Земельний кодекс України (№ 2768-III від 25.10.2001 р.), Постанови КМУ «Деякі питання надання субвенцій з державного бюджету місцевим бюджетам на розроблення комплексних планів просторового розвитку територій територіальних громад» (№ 853 від 28.07.2021 р.), «Про визначення формату електронних документів комплексного плану просторового

ЗМІСТ

ІСТОРІЯ, ТЕОРІЯ ТА МЕТОДОЛОГІЯ СУСПІЛЬНО-ГЕОГРАФІЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ РЕГІОНІВ

<i>Гукалова Ірина</i>	Нові імпульси в динаміці соціально-географічних досліджень в Україні	3
<i>Бейдик Олександр, Гладкий Олександр</i>	Видатні теоретики національної суспільної географії	6
<i>Підгрушний Григорій, Підгрушна Олена</i>	Семіотика міського простору та її трансформація в умовах війни	9
<i>Бейдик Олександр</i>	Хоку-регіони як елемент розвитку теорії суспільної географії	10
<i>Влах Мирослава</i>	Модернізація поняттєво-термінної системи «геопросторовий розвиток»	12
<i>Грицевич Володимир</i>	Функціональна взаємозумовленість земельної та рослинницької геосфер у математичній географії	15
<i>Нємець Олексій</i>	Креативна економіка в аспекті суспільно-географічних досліджень	17
<i>Поручинський Володимир</i>	Урбанізація як глобальний соціально-економічний процес	19
<i>Колосов Сергій</i>	Особливості суспільно-географічного дослідження експортного потенціалу України	21
<i>Лимар Олександр</i>	Підходи до оцінки інтегрального потенціалу території	24
<i>Кузишин Андрій, Кварцяний Святослав</i>	Практика «розумного скорочення» як варіант розвитку та зростання добробуту населення сільських територій України	26
<i>Слащук Андрій, Киричук Ольга</i>	Деякі історико-географічні дослідження розвитку рівненських повітів Волинського воєводства в 1919–1939 рр.	29

ГАЛУЗЕВІ СУСПІЛЬНО-ГЕОГРАФІЧНІ ДОСЛІДЖЕННЯ РЕГІОНІВ

<i>Гудзеляк Ірина</i>	Географія дипломатичної служби України	32
<i>Дронова Олена, Драгоміров Вадим</i>	Сутність, особливості розвитку та сучасний стан старопромислових регіонів України	33
<i>Ріпа Владислав, Філоненко Ірина</i>	Сепаратизм у країнах Південного Кавказу	36
<i>Горовий Ростислав</i>	Дослідження агломераційних ефектів на півдні Львівської області: перспективи конурбації Підгірське тримістя	39
<i>Бедрій Єлизавета, Ключко Людмила</i>	Етапи урбіциду Вовчанська: хроніка руйнування міського середовища	41
<i>Гусєва Наталія, Ткаченко Леонід</i>	Сільські території Харківської області в умовах війни	43
<i>Погребський Тарас</i>	Суспільно-географічні особливості реалізації greenfield-проектів в Україні	46

Пасько Володимир	Роль індустріальних парків у релокації підприємств України: регіональний вимір	48
Поплавська Інна, Похила Юрій, Мінський Владислав Овчаренко Гліб	Функціональність соціальної сфери областей Подільського регіону	50
	Територіальна ідентичність населення Слобожанщини: важливість її вивчення та розуміння в умовах сьогодення	52
Слащук Андрій, Качаровський Роман, Семенюк Аліна Гавріков Артем	Демографічна ситуація в Рокитнівській ТГ Рівненської області: сучасний стан та перспективи розвитку	53
	Цінова політика реалізації сільськогосподарської продукції як фактор впливу на продовольчу безпеку України	56
Волков Денис, Ключко Людмила Кобилін Павло	Вплив війни на стан молочної галузі Харківської області	58
	Територіальні особливості вирощування соняшнику в Україні	62
Сосницька Ярослава	Зернове господарство Рівненської області	64
Жаронкін Валентин	Від медійного дискурсу до просторового аналізу: методологічні підходи до вивчення міграції українських ромів в ЄС у 2022–2024 роках	66
Буданов Володимир	Особливості суспільно-географічної освіти за кордоном	67
Ключко Людмила	Досвід кафедри соціально-економічної географії і регіонознавства імені Костянтина Немця з реалізації міжнародних програм	70
Потапова Алла, Порва Наталія	Освітній активізм Волинської області	73

РЕГІОНАЛЬНИЙ РОЗВИТОК І ПРОСТОРОВЕ ПЛАНУВАННЯ

Палеха Юрій	Просторовий розвиток українсько-польського транскордонного регіону у контексті інтеграції України в європейський планувальний простір	75
Борщ Павло, Гнатюк Олексій Сержан Володимир	Концепція м'якого міста та можливості для її застосування в Україні	78
	Суспільно-географічне дослідження резильєнтності міста: формування комплексу індикаторів	80
Безрук Віктор, Костріков Сергій	Інтеграція принципів європейського баухаузу у відновлення сталості урбогеосистеми мегаполісу через відбудову житлової інфраструктури в умовах післявоєнної реконструкції	82
Кравченко Катерина	Структурно-інформаційна модель міської агломерації (на прикладі Харківської агломерації)	85
Кравченко Катерина, Перепелиця Валерій, Родіонов Віктор	Дослідження міських агломерацій: міждисциплінарний підхід	88

Сегіда Катерина, Чехов Сергій	Потенціал застосування інструментів мережевого аналізу для оптимізації просторової структури системи споруд цивільного захисту населення м. Харкова	91
Кравченко Катерина, Шпак Євген, Хабусєв Євген Нікон Ольга, Пугач Сергій Трусій Оксана, Кириченко Богдан Барановський Микола	Роль високошвидкісної залізниці у формуванні та розвитку міських агломерацій Китаю	96
	Особливості терміну «перцепція» та доцільність його використання в регіональних дослідженнях ..	99
	Порівняння планувальних рішень генеральних планів населених пунктів	102
	Податкоспроможність територіальних громад прикордонних регіонів України: кейс Чернігівської області	105
Маковецька Лариса	Бюджетна діяльність як механізм забезпечення та реалізації місцевого соціально-економічного розвитку Боратинської територіальної громади	108
Шабашова Людмила	Відновлення зв'язків як невід'ємного складника добробуту населення	110
Фесюк Василь	Теоретичні засади екологічної безпеки міст	111
Карпюк Зоя	Природоохоронний аспект у довгострокових планах розвитку територіальних громад	114
Банах Уляна	Вплив переривчастості велосипедної інфраструктури на всіх користувачів вулиці (на прикладі магістральної вулиці міського значення просп. Чорновола у Львові)	116

РЕГІОНАЛЬНІ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНІ СТУДІЇ

Нестерчук Олександр, Кандиба Юрій	Геополітична стратегія Європейського Союзу в умовах російської воєнної агресії проти України	120
Червонна Анастасія, Гнатюк Олексій Телешман Віктор, Ляпич Марія	Сучасна трансформація фронтірної ідентичності північно-східних регіонів України	122
	Виклики та особливості (після)воєнного відновлення інфраструктури Бучанської міської територіальної громади	123
Доценко Інна, Дронова Олена Криволапов Валерій	Аналіз перешкод активному дитячому дозвіллю у міському просторі	125
	Людський капітал регіонів України: можливості вивчення з позиції суспільної географії	128
Провотар Наталія, Сторожик Дарина	Моделі міграційної поведінки жінок в умовах війни	130
Перевозник Анастасія, Мандрик Ірина Гаєрікова Ірина	Європа в контексті міжнародних міграційних процесів	132
	Прогнози чисельності населення України: порівняльний аналіз	135
Боднарюк Олександр	Зовнішня міграція населення України: оцінка масштабів і наслідків	137

Думнов Олександр	Особливості ринку праці в умовах війни: динаміка у галузі туризму	139
Слащук Андрій, Лівик Мар'яна	Загальна характеристика етногеографічного положення Волинської області у міжвоєнний період (1919–1939 рр.)	140
Решетняк Вячеслав, Маляренко Костянтин Мандрик Ірина	Соціально-економічна нерівність в аспекті суспільно-географічних досліджень	143
Лажнік Володимир	Регіональні особливості зовнішньої торгівлі товарами України	144
Лажнік Володимир	Динаміка та сучасний стан зовнішньої торгівлі товарами між Україною та Румунією	146
Бойко Костянтин, Ключко Людмила	Просторові аспекти розвитку ветеранського спорту в Україні	150

ПРИРОДНО-ГЕОГРАФІЧНІ ЧИННИКИ ТА РЕСУРСИ РОЗВИТКУ РЕГІОНІВ

Khilchevskiy Valentyn, Hou Jingyao, Zabokrytska Myroslava Фесюк Василь, Василюк Артем	Hydrographic Conditions and Transformations in the Territory of China	153
Войтків Петро, Іванов Євген, Лунь Ольга Полянський Сергій, Стельмах Валентина, Качаровський Роман, Романюк Дарія	Сучасний стан функціонування та заходи підвищення екологічної безпеки осушувальних систем Луківської територіальної громади	156
Войтків Петро, Іванов Євген, Лунь Ольга Полянський Сергій, Стельмах Валентина, Качаровський Роман, Романюк Дарія	Водогосподарське землекористування в межах Мурованської територіальної громади Львівської області	157
Токарчук Іван, Мельнійчук Михайло Микитин Дам'ян, Кравчук Дмитро, Мельнійчук Михайло Мазур Іван, Мельнійчук Михайло Лівик Соломія, Черевко Юлія, Полянський Сергій, Качаровський Роман Чижевська Лариса, Ковальчук Сергій, Чижевський Тадеуш, Качаровський Роман Стельмах Валентина	Вплив Хрінницького гідровузла на екологію прилеглої території	160
Токарчук Іван, Мельнійчук Михайло Микитин Дам'ян, Кравчук Дмитро, Мельнійчук Михайло Мазур Іван, Мельнійчук Михайло Лівик Соломія, Черевко Юлія, Полянський Сергій, Качаровський Роман Чижевська Лариса, Ковальчук Сергій, Чижевський Тадеуш, Качаровський Роман Стельмах Валентина	Антропогенний вплив на руслові процеси	162
Токарчук Іван, Мельнійчук Михайло Микитин Дам'ян, Кравчук Дмитро, Мельнійчук Михайло Мазур Іван, Мельнійчук Михайло Лівик Соломія, Черевко Юлія, Полянський Сергій, Качаровський Роман Чижевська Лариса, Ковальчук Сергій, Чижевський Тадеуш, Качаровський Роман Стельмах Валентина	Антропогенні зміни ландшафтів при розорюванні	165
Токарчук Іван, Мельнійчук Михайло Микитин Дам'ян, Кравчук Дмитро, Мельнійчук Михайло Мазур Іван, Мельнійчук Михайло Лівик Соломія, Черевко Юлія, Полянський Сергій, Качаровський Роман Чижевська Лариса, Ковальчук Сергій, Чижевський Тадеуш, Качаровський Роман Стельмах Валентина	Літосферні порушення, пов'язані з видобутком корисних копалин	167
Токарчук Іван, Мельнійчук Михайло Микитин Дам'ян, Кравчук Дмитро, Мельнійчук Михайло Мазур Іван, Мельнійчук Михайло Лівик Соломія, Черевко Юлія, Полянський Сергій, Качаровський Роман Чижевська Лариса, Ковальчук Сергій, Чижевський Тадеуш, Качаровський Роман Стельмах Валентина	Стан систем централізованого водопостачання населення українських міст	169
Токарчук Іван, Мельнійчук Михайло Микитин Дам'ян, Кравчук Дмитро, Мельнійчук Михайло Мазур Іван, Мельнійчук Михайло Лівик Соломія, Черевко Юлія, Полянський Сергій, Качаровський Роман Чижевська Лариса, Ковальчук Сергій, Чижевський Тадеуш, Качаровський Роман Стельмах Валентина	Практичні аспекти визначення вітроенергетичного потенціалу території	171
Токарчук Іван, Мельнійчук Михайло Микитин Дам'ян, Кравчук Дмитро, Мельнійчук Михайло Мазур Іван, Мельнійчук Михайло Лівик Соломія, Черевко Юлія, Полянський Сергій, Качаровський Роман Чижевська Лариса, Ковальчук Сергій, Чижевський Тадеуш, Качаровський Роман Стельмах Валентина	Вплив метеорологічних величин на тепловий комфорт у житлових приміщеннях	175
Семенюк Роман, Потапова Алла	Природно-ресурсний потенціал як один із ключових факторів розвитку Берестечківської територіальної громади	177

<i>Ігнатишин Василь, Іжак Тібор, Ігнатишин Адальберт, Молнар Д Стефан, Рац Адальберт Логвинчук Олександр</i>	Вплив геологічних факторів на низькочастотний спектр електромагнітної емісії та екологічний стан сейсмонебезпечного регіону Особливості формування та стан водних об'єктів Сарненщини	180 182
--	---	------------

РЕКРЕАЦІЙНО-ТУРИСТСЬКІ РЕСУРСИ ТА ЧИННИКИ РОЗВИТКУ ТУРИЗМУ В РЕГІОНАХ

<i>Смирнов Ігор, Любіцева Ольга, Гринюк Діана Безуглий Віталій, Клименко Ксенія Король Олександр, Круль Галина</i>	Музеї лемківської культури як чинники розвитку українсько-польських туристичних зв'язків Особливості розвитку геотуризму у Польщі та досвід для України	184 189
<i>Москаленко Антон</i>	Природно-рекреаційні ресурси як драйвери розвитку стійкого туризму в Україні: перспективи та виклики	195
<i>Гринюк Юрій, Брилінський Сергій, Підховна Світлана Ільїна Ольга</i>	Старовинні парки як вагомий чинник розвитку туризму на Тернопіллі Сапропелеві лікувальні ресурси Північно-Західного регіону України	198 200
<i>Стешенко Леся, Кавара Вікторія Перепелиця Євген, Телебєнєва Євгенія Смик Оксана</i>	Peculiarities of Museum Gamification Зелені зони: поняття, види, функції та значення як складника міського простору	202 203
<i>Семенюк Ольга, Лисюк Тетяна</i>	Інклюзивний туризм: особливості та перспективи розвитку	206
<i>Слащук Андрій, Карпюк Зоя, Качаровський Роман, Семенюк Роман Мельник Надія, Єрко Ірина, Качаровський Роман</i>	Цифрові технології як каталізатор інновацій у туризмі: від маркетингу до управління досвідом клієнтів	208
	Можливості рекреаційного потенціалу історико-культурної спадщини (на прикладі Берестечківської ТГ Волинської області) «Мистецький дворик філармонії» – новітня туристична атракція міста Луцька	212 214

ОСВІТНІ ТЕХНОЛОГІЇ У ГЕОГРАФІЇ ТА ЕКОНОМІЦІ

<i>Довгань Наталія</i>	Міждисциплінарний підхід до боротьби зі зміною клімату: важливість популяризації знань	217
<i>Ткачук Надія</i>	Підготовка майбутніх учителів географії до викладання інтегрованого курсу «Пізнаємо природу»	219

Потапова Алла	Застосування інноваційних технологій при вивченні економічних освітніх компонентів	221
Потапова Алла, Сокол Святослав Маковецька Лариса, Кутецька Вероніка Поручинська Ірина, Ревуцький Андрій Дацька Софія, Сосницька Ярослава Новосад Оксана, Лехкобит Катерина Поручинська Ірина	Практичний аспект впровадження інформаційних технологій на уроках географії	224
Маковецька Лариса	Особливості використання інтерактивних симуляцій у шкільній географічній освіті	226
Гаврилко Остап, Сосницька Ярослава Поручинський Володимир, Куцевич Артур Дубич Богдан, Потапова Алла Ткачук Надія, Гарасимяк Лідія	Використання інтерактивних освітніх технологій у сучасній школі	228
Поручинська Ірина, Нікітюк Катерина	Переваги та недоліки використання інформаційних технологій в освітньому процесі	229
Онуфрійчук Сергій, Мельнійчук Михайло Гіс Діана, Гринюк Олег Поручинська Ірина, Буднік Віра, Корнійчук Ірина Ступницька Марія, Ткачук Надія	Використання інформаційних технологій на уроках фінансової грамотності	231
Сільченко Юлія, Зарубіна Антоніна	Квест як інтерактивна форма навчальної діяльності	233
М'якота Богдан, Сосницька Ярослава Мандрик Ірина, Мілінчук Вікторія Патійчук Віктор, Маковецька Лариса, Ціпошук Софія Оксенчук Андрій, Мандрик Ірина	Педагогічні умови інтерактивного навчання географії у закладах загальної середньої освіти ...	234
	Особливості організації уроків географії в умовах дистанційного навчання	237
	Використання сервісу Google Classroom в умовах дистанційного навчання	238
	Використання ChatGPT на уроках географії	240
	Використання Google Earth як допоміжного засобу для формування компетентнісно орієнтованих завдань у 6 класі на уроках географії	241
	Психологічні особливості сприйняття комп'ютерних технологій та онлайн навчання учнями базової школи	243
	Формування фінансової компетентності в загальноосвітніх закладах	244
	Значимість процесу гейміфікації в процесі навчання географії	247
	Алгоритм проведення уроку географії в умовах дистанційного навчання	250
	Роль проєктної діяльності у формуванні пізнавальної самостійності учнів при вивченні географії	251
	Кейс-метод у формуванні системи знань про механічний рух населення в шкільному курсі географії	252
	особливості впровадження STEM-освіти на уроках географії	256
	Місце та значення екскурсій у шкільному курсі географії України	256
	Класифікація навчальних екскурсій із географії	259
	Екскурсії як один з основних методів краєзнавчого принципу навчання в закладах загальної середньої освіти (на прикладі Дубечненської територіальної громади)	263

Кулик Катерина	Формування пізнавальних інтересів учнів	
Потапова Алла	на уроках географії	264
Пугач Сергій,	Ігрові методи навчання в географії: переваги	
Коркодим Арсеній	та недоліки	266
Голуб Геннадій,	Форми та методи роботи з формування	
Ляховський Дмитро	лідерських якостей на уроках географії	268
Потапова Алла,	Формування екологічної свідомості школярів	
Солоп Вікторія	на уроках географії	270

СУЧАСНІ ГЕОІНФОРМАЦІЙНІ, КАРТОГРАФІЧНІ, ГЕОДЕЗИЧНІ ТА ФОТОГРАММЕТРИЧНІ МЕТОДИ ДОСЛІДЖЕННЯ РЕГІОНАЛЬНОГО РОЗВИТКУ

Серьогін Денис	Перспективи впровадження аналізу видимості у міському середовищі м. Харків	273
-----------------------	---	-----

ДЛЯ НОТАТОК

Наукове видання

Суспільно-географічні чинники розвитку регіонів

Матеріали ІХ Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції
(м. Луцьк, 8–9 листопада 2024 р.)
(українською, англійською, польською, китайською мовами)

Друкується в авторській редакції.

Відповідальність за зміст публікацій
та достовірність даних несуть автори

Верстка: *В. Й. Лажнік*
Коректура: *С. О. Пугач*
Обкладинка: *Н. Бринчук*

Підписано до друку 07.11.2024 р. Формат 60x841/16. Папір офс. Гарн. Таймс.
Друк цифровий. Обсяг: 17,75 ум. др. арк., 22,77 обл.-вид. арк.
Наклад 300 пр. Зам. № 164.

Видавець і виготовлювач ФОП Мажула Ю. М.
43021, м. Луцьк, вул. Винниченка, 47/35.
Тел. моб. 096 61 66 277, e-mail: y.mazhula@gmail.com
Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи до державного реєстру
видавців, виготовлювачів і розповсюджувачів видавничої продукції
серія ДК № 7662 від 07 вересня 2022 року